

ODBOJKAŠKI SAVEZ BOSNE I HERCEGOVINE
VOLLEYBALL FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Affiliated in FIVB

**Higijenski protokol za
takmičenja pod
ingerencijom
Odbojkaškog saveza
Bosne i Hercegovine za
sezonu 2020/21**

1. Uvod

Ovaj je dokument pripremljen s ciljem pružanja opštih preporuka i uslova koji se moraju uzeti u obzir prilikom planiranja događaja i primjenjivati prilikom održavanja događaja. Cilj je ostvariti sigurnu organizaciju natjecanja OSBiH jer se svijet još uvijek suočava s izazovima koje je donijela pandemija uzrokovana koronavirusom (COVID-19).

Ove Smjernice smatraju se privremenima i strogo povezanim s trenutnom situacijom te će se redovno ažurirati. Iz tog razloga OSBiH neprestano nadzire razvoj situacije u pogledu globalne pandemije uzrokovane koronavirusom, pritom usko surađujući s nadležnim međunarodnim i nacionalnim zdravstvenim i sportskim tijelima.

Smjernice nadopunjuju odgovarajuće mjere koje primjenjuju Krizni štabovi civilne zaštite, Zavodi za javno zdravstvo, Ministarstva zdravstva/zdravlja, Ministarstvo civilnih poslova i Olimpijski komitet.

Preporuke koje je izdala Europska Odbojkaška Konfederacija (CEV) uzete su u obzir prilikom izrade ovog dokumenta.

2. Definicije

Takmičenje OSBiH : znači bilo koje od takmičenja koja organizira OSBiH, a koja uključuju utakmice odbojke, odbojke na pijesku i odbojke na snijegu, te sve sporedne događaje i susrete koje odobri OSBiH.

Službenik za higijenu: znači osoba koju je Organizator imenovao osobom odgovornom za sva pitanja higijene.

Službenik za higijenu ekipe: znači osoba koju je nacionalni savez ili klub imenovao osobom odgovornom za sva pitanja higijene ekipe.

Preporuka: znači standard koji je preporučeno provoditi.

Uslov: znači standard koji relevantne ciljne skupine moraju ispuniti.

3. Ciljne skupine

Ovaj dokument namijenjen je brojnim ciljnim skupinama koje na razne načine učestvuju u takmičenjima OSBiH. Ovaj okvir moraju poštovati sve naznačene ciljne skupine kako bi osigurale provedbu mjera i protokola u skladu s različitim funkcijama i odgovornostima. Ciljne su skupine sljedeće:

- Igrači i stručni štabovi ekipa
- Dužnosnici OSBiH i organizatori utakmica
- Klubovi / nacionalni savezi / entitetski savezi

Provedba takvih mjera mora biti u potpunosti u skladu s preporukama, propisima i zakonima Kriznih štabova civilne zaštite, Zavoda za javno zdravstvo, Ministarstva zdravstva/zdravlja, te Olimpijskog komiteta te svim njihovim izmjenama do kojih dođe uslijed razvoja cjelokupne situacije u pogledu pandemije.

Cilj je OSBiH zaštititi zdravlje navijača, a u slučaju da je bilo kojim gledaocima dopušteno prisustvovati nekom takmičenju OSBiH, odredit će se posebne mjere za gledaoce kako to preporučuju ili zahtijevaju Krizni štabovi civilne zaštite, Zavodi za javno zdravstvo, Ministarstva zdravstva/zdravlja te Olimpijski komitet.

4. Opći pregled pandemije bolesti COVID-19

4.1 Prijenos virusa

Ljudi se mogu zaraziti bolešću COVID-19 od drugih osoba kod kojih je virus prisutan. Bolest se može širiti od osobe do osobe putem sitnih kapljica iz nosa ili usta, koje se raspršuju kad osoba pozitivna na COVID-19 kašlje ili izdiše. Te kapljice dolaze na predmete i površine koji se nalaze u okruženju te osobe. Druge se osobe zatim zaraze bolešću COVID-19 dodirujući te predmete ili površine i zatim dodirujući oči, nos ili usta. Ljudi se mogu zaraziti bolešću COVID-19 i ako udišu kapljice od osobe pozitivne na COVID-19 koja iskašljava ili izdiše kapljice.

4.2 Simptomi

Najčešći simptomi koje uzrokuje COVID-19 uključuju:

- Suhi kašalj
- Umor
- Povišenu tjelesnu temperaturu

Ostali simptomi uključuju:

- Bolove i tegobe
- Začepljen nos
- Curenje iz nosa
- Grlobolju

- Gubitak mirisa
- Dijareja
- Opštu nelagodu

5. Opće preporuke

U skladu s načelom „zaštitite sebe i druge“ od bolesti COVID-19, sljedeće preporuke smatraju se minimalnim standardom za organizaciju natjecanja OSBiH.

Provedba preporuka i uvjeta sadržanih u ovom dokumentu trebala bi se osigurati u saradnji s nadležnim tijelima.

5.1 Funkcije

Kako bi se osigurala pravilna provedba općih preporuka i posebnih protokola, Organizator i delegacije odbojkaških ekipa trebali bi uvesti nove funkcije kako slijedi:

- a. Službenik za higijenu: Organizator imenuje Službenika za higijenu odgovornog za sva pitanja higijene. Ta osoba mora imati medicinsko znanje i iskustvo kako bi nadzirala i provodila utvrđene postupke i protokole. Ta bi osoba trebala posjedovati opšte znanje o državnim propisima i sarađivati sa službenikom za higijenu ekipe.
- b. Službenik za higijenu ekipe: Delegacija svake ekipe imenuje Službenika za higijenu ekipe odgovornog za sva pitanja higijene ekipe. Ta se osoba bira među dužnosnicima ekipe koji putuju zajedno s delegacijom ekipe (npr. liječnik ekipe ili fizioterapeut). Službenik za higijenu ekipe dnevno nadzire zdravstveno stanje svih članova delegacije, dobro je informiran o važećim državnim propisima kojih se organizatori pridržavaju, obučava i nadzire članove delegacije i usko sarađuje sa Službenikom za higijenu.

5.2 Sigurna udaljenost

- a. Primjena preventivnih mjera kao što su fizičke prepreke na mjestima interakcije organizacijske ekipe i gledalaca (ako postoje) (npr. štandovi za prodaju ulaznica, kontrolne tačke na ulazu itd.).
- b. Svaka delegacija mora izbjegavati blisku interakciju s drugim delegacijama u zatvorenim prostorima.
- c. Održavati najmanju udaljenost od 1,5 m između osoba kad je to moguće.

5.3 Sudionici

- a. Organizacijska ekipa, tehnički službenici, lokalni dužnosnici utakmica moraju nositi zaštitnu opremu (maske / štitnike za lice) od trenutka kad stignu na mjesto održavanja do odlaska.
- b. Sve uključene osobe moraju se podvrgnuti mjerenju tjelesne temperature kako je utvrđeno u ovom dokumentu.

5.4 Postupci dezinfekcije i čišćenja

- a. Organizator je dužan osigurati dezinfekciju svih prostora na mjestu održavanja takmičenja i objekata za trening prije, tokom i nakon svake utakmice, uključujući:
 - i. Terene na kojima se održavaju takmičenja
 - ii. Zajedničke prostorije
 - iii. Sportsku opremu
 - iv. Radne prostorije, tribine za novinare, medijsku zonu, mjesta za komentatore itd.
 - v. WC-ove
 - vi. Sve druge prostore i predmete koji se često dodiruju (npr. dizala, kvake, stolići itd.)
- b. Organizator na svim ulazima/izlazima mora osigurati sanitarno mjesto na kojem se nalazi gel / sredstvo za dezinfekciju ruku na bazi alkohola.
- c. Organizator mora uspostaviti plan brzog čišćenja tokom takmičenja i dubinsko čišćenje izvan vremena održavanja takmičenja , pritom vodeći računa o:
 - i. Prostorima i predmetima koje je potrebno očistiti
 - ii. Učestalosti i rasporedu (nekoliko puta za predmete koji se često dodiruju i prostore koji se koriste nekoliko puta).

6. Komunikacija i obuka

Komunikacija i obuka dva su ključna elementa za osiguravanje najboljeg izvršavanja zadataka različitih ciljnih skupina. Na temelju različitih ciljnih skupina koje učestvuju u nekom takmičenjima OSBiH, potrebno je provesti sljedeće postupke:

6.1 Prije takmičenja/događaja

6.1.1 Stalna i redovna komunikacija

a. Organizator mora redovito komunicirati sa savezom i nadležnim lokalnim tijelima o razvoju situacije te koordinirati sve korake usko sarađujući s OSBiH. Potrebno je pisanim putem obavijestiti o mogućim mjerama koje je prema vlastima potrebno primijeniti, uz odgovarajuće upućivanje na OSBiH.

b. Redovita komunikacija s različitim ciljnim grupama kako bi bile informisane i obaviještene o najnovijem razvoju situacije (putem e-pošte, internetskih stranica, kanala na društvenim mrežama itd.).

6.1.2 Osposobljavanje na lokaciji

Posebna osposobljavanja i obuke koje Organizator/klubovi organiziraju na lokaciji za organizacijsku ekipu, volontere i osoblje na terenu za izvršenje potrebnih radnji, a koje nadgleda i koordinira Službenik za higijenu.

6.2 Tokom takmičenja/događaja

Postaviti znakove s uputama o higijeni na svim mjestima održavanja takmičenja kako bi se sve uključene osobe informirale o različitim takmičenjima sprječavanja i izbjegavanja širenja virusa (npr. ulazi, hodnici, zajednički prostori itd.).

7. Planiranje događaja

Zajednički je cilj OSBiH i Organizatora događaja osigurati zdravlje i dobrobit svih sportaša, dužnosnika i navijača. Prilikom planiranja i organizacije određenog natjecanja OSBiH, Organizator se mora pridržavati sljedećih Uslova uz one navedene u Opštim preporukama:

- a. OSBiH zadržava pravo provoditi dodatna testiranja na svim akreditiranim osobama tokom održavanja takmičenja OSBiH neovisno o potvrdama koje su dostavljene po dolasku.
- b. Prilikom određivanja mjesta održavanja i rasporeda mjesta održavanja, organizatori su dužni stupiti u kontakt s vlasnicima mjesta održavanja kako bi se osiguralo da je mjesto u skladu s odredbama utvrđenim u ovim Smjernicama.
- c. Prilikom određivanja pristupa mjestu, osigurati različite ulaze i kontrolne tačke za:

- i. Delegacije i dužnosnike ekipa
 - ii. Članove organizacije utakmice ili pojedinog takmičenja
 - iii. Akreditirane medije (ako postoje)
- d. Osigurati da su ulazi/izlazi u mjestu održavanja za navedene skupine akreditiranih osoba potpuno odvojeni od ulaza/izlaza za gledaoce (ako postoje) i osigurati da se protoci ne križaju.
- e. U svim objektima (mjesto održavanja, dvorana za trening itd.) odrediti prostoriju za privremenu izolaciju u slučaju da neka osoba pokazuje sumnjive simptome i za upravljanje simptomatskim slučajevima.
- f. Mjeriti tjelesnu temperaturu svih članova delegacije ekipe, dužnosnika OSBiH i dužnosnika utakmica po dolasku u službene hotele (ne primjenjuje se na događaje povezane s odbojkom na pijesku kod kojih nije osiguran smještaj). Postupak provodi Službenik za higijenu.
- g. Mjeriti tjelesnu temperaturu svake osobe na mjestu održavanja natjecanja i u svim drugim korištenim objektima (npr. objektima za trening/rekreaciju). Postupak provodi Službenik za higijenu.
- h. Izraditi dnevni popis osoba koje ulaze na mjesto održavanja, u objekte za trening/rekreaciju:
- i. Ime i prezime
 - ii. Broj telefona za brže reagiranje ako je potrebno
 - iii. Vrijeme dolaska i odlaska

Organizatori osiguravaju da se prikupljanje, obrada, pohrana i čuvanje osobnih podataka (uključujući medicinske podatke) provode u skladu s zakonodavstvom i propisima o zaštiti podataka (Općom uredbom o zaštiti podataka).

- i. Ograničiti broj osoba, u primjenjivom slučaju, koje su istovremeno prisutne u različitim prostorima kako bi se osigurala provedba preventivnih mjera. Potrebno je odrediti tačan broj i funkcije u Posebnim uputama prema disciplinama OSBiH za sljedeća područja takmičenja:
- i. Teren za igru (teren)
 - ii. Medicinske službe i osoblje
 - iii. Područje za medije i televiziju (tribina za novinare, mjesta za komentatore, mjesta za kamere itd.)
- j. Odrediti jasan raspored za sve aktivnosti koje se provode, kao što su treninzi, postavljanje, probe, kako bi se izbjegla sva veća okupljanja i smanjilo prolaženje prostorima i zajednički boravak u prostorima različitih ciljnih grupa.

- k. Za zatvorena mjesta/prostore: izbjegavati korištenje klimatizacijskih uređaja kad je to moguće. Osigurati da se na većim mjestima održavanja u sistemu cirkulacije zraka koristi sistem za filtriranje koji je u skladu s higijenskim protokolima.

8. Prevoz

Za lokalni prevoz delegacija ekipa, dužnosnika i organizacijske ekipe, potrebno je pridržavati se sljedećih uslova:

- a. Osigurati dostupnost gela za ruke na bazi alkohola i maski u autobusima, kombijima i automobilima.
- b. Svi putnici moraju nositi maske.
- c. U slučaju prevoza kombijem, osigurati minimalnu sigurnu udaljenost tako da u svakom redu bude jedno prazno mjesto i da nitko ne sjedi pored vozača.
- d. U slučaju prevoza automobilom, dopušten je prijevoz najviše tri osoba (uključujući vozača), uz uvjet da nitko ne sjedi pored vozača.
- e. Nakon svake vožnje moraju se provesti postupci čišćenja i dezinfekcije.

9. Smještaj

- a. Nadzornik OSBiH i zdravstveni dužnosnik OSBiH, kad su imenovani, trebaju zajedno sa Službenikom za higijenu ostvariti saradnju s hotelom kako bi uskladili postupke koji se moraju provesti.
- b. U pogledu usmjeravanja protoka prometa, korištenja prostorija i zajedničkih prostora potrebno je pridržavati se lokalnih preporuka.
- c. Izbjegavati okupljanje u zajedničkim prostorima i održavati sigurnu udaljenost na svim mjestima susreta.
- d. Odvojiti prostore za konzumiranje hrane po ekipama i osigurati sigurnu udaljenost (npr. redovi, stolovi itd.). Potrebno je izbjegavati interakciju među članovima različitih delegacija.
- e. Obroci se poslužuju u skladu sa smjernicama lokalnih zdravstvenih tijela za zajedničke obroke, uzimajući u obzir i standarde navedene u Pravilniku/Smjernicama OSBiH odnosno preporuke OSBiH.

10. Ostale aktivnosti

Prilikom održavanja takmičenja i obavljanja povezanih aktivnosti, u obzir se moraju uzeti sljedeće posebne preporuke za takmičenje.

10.1 Sastanci

- a. Na svim zakazanim sastancima mora se poštovati sigurna udaljenost, a najveći broj osoba određuje se u skladu s površinom i ventilacijskim sistemom prostorije.
- b. Osigurati fleksibilnost u smislu lokacije (npr. ako je to moguće s obzirom na vremenske uslove, održavati sastanke na otvorenim prostorima, kao što su terasa ili park hotela itd.).
- c. Odrediti jasan raspored za preliminarne provjere i sve druge tehničke sastanke (kao što je sastanak liječnika ekipe itd.).
- d. Organizator priprema i po dolasku dostavlja delegaciji ekipe raspored i protokol kojih se moraju pridržavati za sve zakazane sastanke.

10.2 Treninzi

Potrebno je poštovati sljedeće uslove:

- a. U slučaju korištenja objekta za rekreaciju, potrebno je pridržavati se preporuka/propisa Krizni štab civilne zaštite, Zavod za javno zdravstvo, Ministarstva turizma i sport, olimpijskog komiteta, te OSBiH.
- b. Ručnici i boce vode namijenjeni su isključivo pojedinačnoj upotrebi.
- c. Mjerenje tjelesne temperature svih uključenih osoba prilikom dolaska
- d. Treninzi na terenu, u zatvorenom ili na otvorenom, planiraju se za svaku ekipu u skladu s tačno utvrđenim rasporedom kako bi se izbjeglo preklapanje ekipa.
- e. Upravljanje čišćenjem nakon svakog treninga.
- f. Igrači na trening trebaju doći pripremljeni kako bi se izbjeglo korištenje svlačionica i tuševa na lokaciji prije i poslije treninga.

10.2 Utakmica/takmičenje

- a. Dolazak na mjesto održavanja / odlazak s mjesta održavanja
 - i. Odrediti tačan raspored dolaska i odlaska za svaku akreditiranu ekipu
 - ii. (ekipe, dužnosnike, organizacijsku ekipu)
 - iii. Mjerenje tjelesne temperature prilikom dolaska svih osoba koje sudjeluju u takmičenju, među ostalim i činiocima usluga
- b. Korištenje opreme
 - i. Pojedinačni ručnici i pojedinačne boce vode
 - ii. Ne razmjenjivati ili dijeliti lične predmete

- iii. Dezinfekcija lopti nakon svakog seta koju provode skupljači lopti pod nadzorom Službenika za higijenu
 - iv. Osigurati dostupnost odgovarajuće količine sredstava za čišćenje i dezinfekciju na prostoru na kojem se održava takmičenje
- c. Protokol utakmice (propisan Posebnim uputama prema disciplinama CEV-a)
- i. Izbjegavati fizički kontakt kao što su zagrljaji, rukovanja, davanje petice ili interakcija s navijačima
 - ii. Ne uspostavljati fizički kontakt s protivničkom ekipom, sucima, dužnosnicima, osobljem, volonterima, gostima
- d. Delegacija ekipe
- i. Dužnosnici ekipe na klupi moraju koristiti zaštitnu opremu
- e. Osoblje na terenu
- i. Ograničen broj skupina osoblja na terenu kako bi se, koliko je to moguće, smanjio broj osoba koje učestvuju na turniru
 - ii. Osoblje na terenu mora biti starije od 14 godina jer mora rukovati tekućinama za dezinfekciju
 - iii. Osoblje na terenu mora nositi maske i rukavice
- f. Mediji i fotografi
- i. Ograničiti broj medija i fotografa
 - ii. Odrediti područja kojima se mogu kretati i na kojima mogu raditi
 - iii. Fotografi i mediji moraju nositi maske
- g. Postupci čišćenja i sanitarni postupci prije i poslije utakmica.
- h. Produžiti vrijeme između dviju utakmica kako bi se mjesto i oprema pravilno očistili i dezinficirali.
- i. Za medijske aktivnosti nakon utakmica (npr. intervjui u medijskoj zoni), osigurati pridržavanje socijalnog distanciranja.

Broj:01/1-383/20

Sarajevo, 22.09.2020 god.

PREDSJEDNIK
Fatić Alija

Alija Fatić

